

OBEC MARKUŠOVCE
OBEČNÝ ÚRAD, Michalská 51, MARKUŠOVCE

Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce

Stanovisko
hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Obce Markušovce
na roky 2019 – 2021

V zmysle § 18f, odsek 1, písmeno c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len v z.n.p.)

p r e d k l a d á m

odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Obce Markušovce na roky 2019 – 2021.

Odborné stanovisko k návrhu rozpočtu obce na roky 2019 – 2021 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo spracované na základe vyveseného návrhu rozpočtu na rok 2019 s výhľadom na roky 2020-2021 na výveske obce a zverejneného na internetovej stránke obce, vrátane návrhu rozpočtu Základnej školy s materskou školou Markušovce.

VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzala z troch hľadísk:

- 1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**
- 2. Formálna stránka návrhu rozpočtu**
- 3. Vecná stránka návrhu rozpočtu**

1.Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

- Podľa § 4 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktorý je základným pravidlom pre zostavenie rozpočtu obce, rozpočet obce má v zmysle odst. 5 obsahovať aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce /ďalej len program obce/, to neplatí, ak obecné zastupiteľstvo obce s počtom obyvateľov do 2000 rozhodne o neuplatňovaní programu obce. Obec Markušovce má viac ako 4000 obyvateľov, preto je povinná dodržiavať pri zostavovaní rozpočtu aj toto pravidlo. Podobne aj iná časť zákona, § 10, odst. 4, druhá veta stanovuje, že rozpočet obce sa predkladá na schválenie súčasne aj ako rozpočet výdavkov podľa programu obce. **Na internetovej stránke, ani na**

výveske obce nie je zverejnený žiaden programový rozpočet obce. Túto zákonnú povinnosť si Obec Markušovce neplní už niekoľko rokov za sebou. Predložený návrh rozpočtu na roky 2019-2021 neobsahuje zámery a ciele, t.j. nie je jasné, čo má byť výsledok naplánovaných výdavkov. Cieľom nemôže byť len minútie výdavkov. Obec má prijatý Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja ako dlhodobý strategický materiál, s ktorým sa ciele nepracuje. Programový rozpočet nemôže byť výsledkom iba práce účtovníčky, ktorá pracuje najmä s číslami. Zámery, ciele a najmä výsledky v obci majú byť výsledkom vzájomnej práce orgánov obce /komisií, starostu a OZ/, a tiež spolupráce a súčinnosti s ostatnými zamestnancami obce, ku ktorým má prísť ešte pred zostavením a vyvesením rozpočtu.

- Návrh rozpočtu má byť spracovaný podľa zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. v členení podľa § 9 ako viacročný. Podľa § 9, odst. 9 viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce na tri rozpočtové roky. Z názvu vyplýva, že sa jedná o rozpočet na rok 2019 s výhľadom na roky 2020-2021, t.j. je zostavený ako viacročný. Podľa príručky MF č. MF/010302/2018-411 na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2019-2021 rozpočtované príjmy a výdavky na rok 2019 sú záväznými ukazovateľmi, pričom na nasledujúce dva rozpočtové roky, t. j. na roky 2020 a 2021 sú orientačné a budú sa upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku, **ale len v mimoriadnych a odôvodnených prípadoch.** V porovnaní s predchádzajúcim rozpočtom schváleným v roku 2018 aj na roky 2019 a 2020, mnohé údaje za rok 2019 a 2020 zmenili svoju finančnú podobu, čím sa mení aj celkový plánovaný stav príjmov a výdavkov obce ako celku, vrátane jednotlivých častí rozpočtu – bežného, kapitálového i finančných operácií.

Návrh rozpočtu obsahuje v zmysle § 9, odst. 1, písm.:

- a) rozpočet na príslušný rozpočtový rok – rok 2019,
- b) rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2020,
- c) rozpočet na rok nasledujúci po roku, ktorý sa zostavuje podľa písmena b/ – teda rok 2021.

- Podľa § 9, odst. 2 a § 10, odst. 8 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004 Z.z. obec je povinná pri zostavovaní rozpočtu postupovať okrem tohto zákona aj podľa osobitného predpisu, ktorým je podľa odvolávky čl. 5, 12 a 13 ústavného zákona č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Predložený návrh spĺňa povinnosti podľa tohto zákona, čl. 9, odst.1, t.j. súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok 2018 /pôvodný, nie po úpravách a zmenách, ktorý je podkladom pri čerpaní 1/12 v prípade rozpočtového provizória/, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky /rok 2016, 2017/ a údaje na nasledujúce 2 roky po roku 2019.

- Podľa § 9, odst. 3 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce na príslušný rozpočtový rok. Návrh rozpočtu obce Markušovce na roky 2020, 2021 je zostavený v rovnakom členení ako návrh rozpočtu na rok 2019. Údaje kapitálových výdavkov na roky 2020 sú málo vyplnené a rok 2021 obsahuje iba jednu položku týkajúcu sa nákupu pozemkov, čo svedčí o nedostatočnom a slabom plánovaní rozvoja obce, ktorý sa realizuje najmä cez kapitálové výdavky.

- Podľa § 9, odst. 4 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy príjmy a výdavky na nasledujúce dva rozpočtové roky nie sú záväzné, napriek tomu platí príručka ministerstva financií, podľa ktorej **záväzne ukazovatele je možné meniť len v mimoriadnych a odôvodnených prípadoch.**

- Podľa § 10, odst.1 zostavovanie rozpočtu obce má vychádzať predovšetkým z viacročného rozpočtu, z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu ustanovených osobitným predpisom a zo schváleného rozpočtu verejnej správy. Nedá sa povedať, že zostavenie rozpočtu vychádza úplne z viacročného rozpočtu schváleného v predchádzajúcom období a najmä zo schválených zmien v kapitálovej časti uznesením OZ č. 303/2018 zo dňa 27. 03. 2018 a taktiež niektorých bežných výdavkov, ktoré sú vyššie ako boli predložené v minulosti. Návrh rozpočtu nevychádza ani z určeného podielu na výnosoch daní v správe štátu, nakoľko tieto údaje neboli v čase zostavovania rozpočtu známe a boli zverejnené až po jeho zverejnení na internetovej stránke obce, t.j. 12. 12. 2018. V skutočnosti predpokladaný výnos dane z príjmov štátu poukázaných samospráve má byť vyšší /1 394 222,- Eur/, ako je uvedený v návrhu rozpočtu obce /1 358 947,- Eur/.

- Podľa § 10, ods. 2 obec je pri zostavovaní rozpočtu povinná prednostne zabezpečiť krytie všetkých záväzkov, ktoré pre ňu vyplývajú z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi, t.j. prednosť pred kapitálovými výdavkami majú bežné výdavky a najmä výdavky týkajúce sa zákonných povinností obce a nie dobrovoľných, napr. aktivačných prác, projektových vecí.

- Viacročný rozpočet má byť vnútorne členený a vyhotovený v súlade s § 10 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na:

a / bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,

b/ kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,

c/ finančné operácie.

Členenie rozpočtu na bežný, kapitálový a finančné operácie je dodržané.

- Podľa § 10, odst. 4 zákona č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce sa na schválenie predkladá v členení minimálne na úrovni hlavnej kategórie ekonomickej klasifikácie. Predložený návrh rozpočtu obce spĺňa tieto kritéria, rozpočet obce je na úrovni podpoložky, čo je základný prvok ekonomickej klasifikácie príjmov a výdavkov (šesťmiestny kód), ktorý zodpovedá určitému druhu príjmov alebo výdavkov vyjadrujúcich náklady na rovnaké vstupy (napr. na pracovnú silu, dopravu, palivo, strojné zariadenie).

Rozpočet výdavkov ZŠsMŠ je na úrovni kategórie (trojmiestny kód končiaci jednou nulou), ktorý slúži najmä makroekonomickým analýzám. Obec dodnes nemá prijaté žiadne pravidlá rozpočtového procesu v obci, vrátane poskytnutia podkladov od svojich zriadených organizácii.

- Pri zostavení návrhu rozpočtu je obec povinná rešpektovať aj vyhlášku Štatistického úradu SR č.257/2014 účinnú od 1. 1. 2015, podľa ktorej sa výdavky v návrhu rozpočtu musia členiť nielen podľa ekonomickej rozpočtovej klasifikácie, ale aj podľa funkcií, ktoré obec vykonáva /tzv. funkčná klasifikácia, ktorá je vyjadrená v kódoch podľa funkcií a ich názvoch/. Obec Markušovce má členené výdavky v návrhu rozpočtu na roky 2019-2021 podľa funkčnej klasifikácie a podľa kódov zdrojov.

- Návrh rozpočtu na roky 2019-2021 zohľadňuje ustanovenia § 10, ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy č. 583/2004, podľa ktorého sa rozpočet obce zostavuje ako celok vyrovnaný alebo prebytkový. Návrh rozpočtu na roky 2019-2021 ako celku, t.j. vrátane finančných operácií, je zostavený ako vyrovnaný v roku 2019 a ako prebytkový v rokoch 2020, 2021, rok 2020 má byť prebytok 352 408,- Eur, rok 2021 je naplánovaný prebytok 619 503,- Eur.

Návrh rozpočtu na roky 2018-2020 bez finančných operácií, ktoré nevstupujú do hospodárskeho výsledku obce – prebytku alebo schodku v zmysle § 2 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, je zostavený za rok 2019 ako vysoko schodkový – 3 086 511,- Eur, v rokoch 2020 a 2021 je zostavený prebytkový, čo je aj dôsledok slabého plánovania všetkých výdavkov súvisiacich s prevádzkou naplánovaných investícií.

- Okrem vyššie uvedených kritérií návrh rozpočtu obce musí spĺňať na základe pokračujúcich ustanovení § 10, ods. 7 aj tieto kritéria:

a/ bežný rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový /vyvesený návrh rozpočtu je vo všetkých troch rokoch zostavený ako prebytkový, za rok 2019 v sume 594 489,- Eur, za rok 2020 v sume 770 396,- Eur, za rok 2021 v sume 765 755,- Eur./

b/ bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak vo výdavkoch bežného rozpočtu sa rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch, výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov /vo výdavkoch bežného rozpočtu sa uvažuje aj s použitím účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ, tieto však nemajú vplyv na schodok bežného rozpočtu, keďže žiaden nie je vykázaný/.

c/ kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový, môže byť aj schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkom finančných operácií obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku /kapitálový rozpočet na rok 2019 je zostavený ako schodkový v sume -3 681 000,- Eur, v roku 2020 v sume -272.000,- Eur, a v roku 2021 je kapitálový rozpočet vyrovnaný, t.j. výdavky majú byť kryté príjmami v sume 5 000,- Eur. K návrhu rozpočtu chýba komentár, čím bude daný schodok v jednotlivých rokoch krytý. Podľa prehľadu čerpania rozpočtu má byť väčšia časť schodku kapitálových výdavkov v roku 2019 krytá z príjmových finančných operácií v sume 3 185 500,- Eur a zvyšok z prebytku bežného rozpočtu v sume 594 489,- Eur, v roku 2020 to má byť naopak, väčšia časť schodku kapitálového rozpočtu má byť krytá prebytkom bežného rozpočtu v sume 770 396,- Eur a zostatok 3500,- Eur príjmovými finančnými operáciami.

d/ ak je bežný rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania /bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový, prednosť pred úhradou kapitálových výdavkov má úhrada návratných zdrojov, t.j. úverov/. Od 1. 1. 2019 platí novela zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, kde v § 2 bolo doplnené ustanovenie, podľa ktorého na účely ustanovenia § 17, odst. 2 zákona sa za návratné zdroje financovania považujú aj dodávateľské úvery prijaté obcou, ktoré možno použiť iba na úhradu kapitálových výdavkov. Obec má uzatvorených viacero zmlúv, kde bude uhrádzať výdavky až po ukončení stavby. To znamená, že dodávatelia týchto investícií v súčasnosti úverujú obec.

- Podľa § 9 zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb., odst. 2 má byť rozpočet pred schválením zverejnený na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce

vyjadriť. Na obecnej výveske bol návrh rozpočtu obce Markušovce na roky 2019-2021 vyvesený dňa 11. 12. 2018 a na internetovej stránke obce dňa 11. 12. 201. Lehota 15 dní posledného zverejnenia uplynie 26. 12. 2018.

- **Obci stále chýba interný predpis, ktorým by riešila celý rozpočtový proces a harmonogram jeho zostavovania, posudzovania a predkladania zmien, vrátane programového rozpočtovania, monitorovania a vyhodnocovania programov, cieľov a merateľných ukazovateľov. Pri jeho zostavovaní nebola zvolaná ani stavebná, ani finančná komisia, prípadne iné, aby sa ujasnili ciele a zámery, ktoré sa plánujú v najbližších rokoch dosiahnuť.**

- Návrh rozpočtu zohľadňuje ustanovenia zákonov /v príjmovej časti/:

- **č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady**
- **č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p., na základe ktorého v súlade s § 3 predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí od 1. 1. 2016 vo výške 70,0 %,**
- **č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.**

1.2. Súlad so strategickými dokumentami obce

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2016-2020

Návrh rozpočtu na rok 2019 a ďalšie 2 roky nie je v súlade s realizačnou a finančnou časťou prijatého plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Mnohé aktivity meškajú /zrekonštruovaná materská škola-rok 2016, novopostavená materská škola 2016, dobudovanie kanalizácie v druhej časti obce-rok 2017, vybudovanie komunitného centra 2017 niektoré je potrebné dokončiť aj napriek ich realizácii v minulých rokoch-futbalový štadión/.

2. Formálna stránka návrhu rozpočtu

- Návrh rozpočtu bežných príjmov obce /bez príjmov ZŠsMŠ/ obsahuje aj súhrnné sumáre bežných príjmov v členení na daňové, nedaňové príjmy, dotácie a granty a príjmové finančné operácie, čo možno hodnotiť pozitívne pri zostavovaní návrhu rozpočtu a sledovaní štruktúry príjmov obce. Medzi bežné príjmy obce patria aj príjmy jedinej rozpočtovej organizácie-ZŠsMŠ, ktoré sú podrobnejšie uvedené v rozpočte ZŠsMŠ a v celej sume sa vracajú späť ZŠsMŠ na úhradu výdavkov, na ktorý boli vybrané.

- Oproti minulým obdobiam možno pozitívne hodnotiť uvedenie kódov zdrojov príjmov a výdavkov pri jednotlivých položkách, čo umožňuje lepšiu prehľadnosť pri sledovaní zdrojov, najmä pri čerpaní výdavkov. V návrhu rozpočtu však chýba legenda, človek neznalý problematiky nevie, čo tie čísla znamenajú, napr. kód 41 sú vlastné príjmy na základe VZN, rozhodnutí, uznesení a pod., kód 111 sú väčšinou prostriedky štátu na prenesený výkon alebo dotácie na iný účel. Ostatné čísla predstavujú financovanie aj z iných zdrojov – EÚ a pod.

- K návrhu rozpočtu na roky 2019 – 2021 chýba dôvodová správa, ktorá by bližšie objasňovala jednotlivé príjmy, či výdavky, ich zvýšenie či zníženie alebo rovnakú sumu ako

v rokoch predchádzajúcich alebo komentár, čo sa za danými číslami ukrýva. Komentár slúži aj na kontrolu príjmov a výdavkov, a ich účtovanie. Niektoré výdavky sú len všeobecné a nedá sa z nich zistiť účel, čoho a koho sa týkajú, napr, mzdové prostriedky /počet osôb, či úväzkov/, výdavky na opravu a údržbu, služby.

- Mzdové prostriedky nie sú v jednotlivých výdavkov podľa funkčnej klasifikácie uvedené rovnako, v časti 0111 výdavky verejnej správy sú všetky súčasťou mzdy oproti roku 2018 opäť spolu-základná mzda, osobný príplatok=funkčný plat+príplatky za nadčas, pritom v roku 2019 dochádza k významnej zmene odmeňovania zamestnancov vo verejnej správe z dôvodu zmeny zákona a platových tabuliek. Výdavky na mzdy za TSP a TP sú uvedené v jednej sume spolu s odvodmi a ďalšími výdavkami, čo je nedodržanie postupu uvedeného v príručke pre zostavenie rozpočtu.

- Návrh rozpočtu na roky 2019-2020 už obsahuje údaje v celých eurách, za predchádzajúce roky je uvedený v sumách, ako bol prijatý, t.j. aj na dve desatinné miesta, čo je zbytočné a nereálne dodržať.

- Návrh rozpočtu obsahuje aj položky, kde je za všetky roky stav 0, čo je zbytočný údaj.

- Časť výdavkov týkajúci sa funkčnej klasifikácie Matrika+REGOG, čo je prenesený výkon štátnej správy a ten istý kód pre účtovanie 0133, je zbytočne rozbitý samostatne, keďže výdavky za predchádzajúce roky, aj roky budúce okrem jednej položky na poštovné nie sú uvedené žiadne.

3. Vecná stránka návrhu rozpočtu

3.1. Príjmy rozpočtu

- Pri porovnaní plánovaných celkových príjmov za rok 2019 v sume 7 905 514,- Eur s predchádzajúcim rokom - 7 591 310,- Eur, návrh rozpočtu v roku 2019 vykazuje navýšenie príjmov o 314 205,- Eur. V porovnaní s očakávanou skutočnosťou roka 2018 - 3 475 508,- Eur, je to viac ako dvojnásobný nárast. Z dôvodu, že obec má zazmluvnené niektoré investície s Ministerstvami na poskytnutie dotácií z EÚ z roku 2018, ale k ich reálnemu čerpaniu nedošlo, rast celkových príjmov oproti roku 2018 v roku 2019 je možný. Z dôvodu, že niektoré zmluvy obsahujú ustanovenia týkajúce sa úhrady nie postupne, ale až po skončení investícií a novostavba novej materskej škôlky ani nezačala, je plán príjmov za rok 2019 postavený príliš optimistický. Obec v roku 2019 ráta aj so zapojením vlastných našetrovaných financií z minulých rokov a s návratnými finančnými prostriedkami, t.j. novým úverom na kanalizáciu. Vyplýva to aj zo štruktúry jednotlivých kategórií rozpočtu – bežné, kapitálové príjmy a príjmové finančné operácie, kde oproti očakávanej skutočnosti roka 2018 majú rásť všetky kategórie príjmov, najviac však príjmové finančné operácie. Návrh celkových príjmov v roku 2020 je oveľa nižší a viac reálnejší k očakávanej skutočnosti roka 2018 - 3 610 891,- Eur a v roku 2021 – 3 652 151,- Eur.

3.1.1. Bežné príjmy rozpočtu obce

- Z bežných príjmov rozpočtu z jednotlivých príjmov najvyššiu sumu ako aj po minulé roky predstavujú dotácie a granty, ktoré pribúdajú so zamestnávaním stále nových zamestnancov a zvyšujú nároky na ich sledovanie a vyúčtovanie. Veľkú časť predstavujú najmä dotácie na prenesený výkon štátnej správy, ktorú obec musí vykonávať v zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na VÚC najmä v oblasti školstva, územného plánovania a stavebného poriadku, pozemných komunikácií, sociálnej pomoci. Bežné granty a transfery majú v rokoch 2019-2021 rásť, oproti schválenému

rozpočtu na rok 2018 v sume 1 845 965,- Eur, v roku 2019 je však naplánovaný pokles týchto príjmov v sume 1 796 975,- Eur, čo súvisí aj s očakávanou skutočnosťou roku 2018, ktorá by mala byť nižšia ako bola naplánovaná v sume 1 645 352,- Eur /viď tab. č.1/.

Tabuľka č.1 Bežné príjmy obce Markušovce 2016-2020

Bežné príjmy	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
Daňové príjmy	1 267 802	1 337 547	1 364 324	1 362 304	1 468 157	1 517 699	1 517 699
Nedaňové príjmy	115 520	112 086	104 095	104 210	104 295	103 695	103 695
Dotácie a granty	1 412 441	1 618 985	1 845 965	1 645 352	1 796 975	1 828 997	1 870 257
BP obce spolu:	2 795 763	3 068 618	3 314 384	3 111 866	3 369 427	3 450 391	3 491 651
BP ZŠsMŠ	18 018	17 672	34 200	114 345	152 000	152 000	152 000
Bežné príjmy spolu:	2 813 781	3 086 290	3 348 584	3 226 211	3 521 427	3 602 391	3 643 651

Zdroj: Návrh rozpočtu na rok 2019 s výhľadom na roky 2020-2021

- K nárastu bežných príjmov prispeli aj daňové príjmy, ktoré tvoria druhú najvyššiu skupinu príjmov, najmä výnos dane z príjmov poukázaných samospráve, o ktorých sa uvažuje, že budú rásť 2 roky. V návrhu plánu rozpočtu na rok 2019 je výnos dane z príjmov FO uvedený v sume 1 358 947,- Eur. V čase zverejnenia návrhu rozpočtu nebola ešte známa presná suma, došlo k nej až 12. 12. 2018 na stránke Ministerstva financií SR, kde východiskové štatistické údaje a podiel obce na výnose DPFPP pre rok 2019 pre Markušovce sú určené v sume vyššej – o 35 275,- Eur, celkom 1 394 222,- Eur. O túto sumu je potrebné danú položku upraviť, vrátane súhrnných údajov. Z návrhu rozpočtu nie je jasné, z čoho sa vychádzalo pri plánovaní ostatných daňových príjmov. Skoro všetky majetkové dane majú oproti roku 2016 klesať, pritom k zmene VZN o majetkových daniach a komunálnom poplatku nedošlo. Za slabý považujem plán daní za užívanie verejného priestranstva, ktoré je častokrát zaberané bez zaplatenia daní obci. Z návrhu nie je jasný ani pokles nedaňových príjmov, najmä nájomného za byty, ktoré sa tiež nemenilo. Negatívne hodnotím neplánovanie príjmov za poskytnuté podklady pre verejné obstarávanie napriek situácií, že obec má s tým výdavky a naopak plánovanie príjmov zo stravného, ktoré sa cez rozpočet vôbec nesledujú /viď roky 2016, 2017/.

Ako vyplýva z návrhu rozpočtu i tabuľky č.1, s nárastom príjmov oproti predchádzajúcim rokom sa uvažuje aj pri bežných príjmoch vybraných ZŠsMŠ Markušovce, čo súvisí najmä so zmenou sledovania mimorozpočtových finančných prostriedkov, najmä za stravu, ktoré sa od roku 2018 stali súčasťou rozpočtov.

3.1.2. Kapitálové príjmy rozpočtu obce

- Ako vyplýva z návrhu rozpočtu obce na roky 2019-2021 i z priloženej tabuľky č.2, vývoj kapitálových príjmov oproti bežným je oveľa nižší. Obec ráta podobne ako v roku 2018 najmä s kapitálovými transférmi na investície, ktorých výstavba mešká – výstavbu novej MŠ v lokalite Jareček, modernizáciu=zníženie energetickej náročnosti starej MŠ a výstavbu Komunitného centra taktiež v lokalite Jareček. Vzhľadom k uzatvoreným zmluvám na

investície a k tomu, že sú problémy okolo verejného obstarávania, považujem získanie týchto príjmov v roku 2019 za najproblematickejšie a najrizikovejšie.

Tabuľka č.2 Celkové príjmy obce Markušovce 2016-2020

Celkové príjmy	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
Bežné príjmy Obec+ZŠsMŠ	2 813 781	3 086 290	3 348 584	3 226 211	3 521 427	3 602 391	3 643 651
Kapitálové	35 806	20 591	1 186 710	151 258	1 198 587	5 000	5 000
Spolu:	2 849 587	3 106 881	4 535 294	3 377 469	4 720 014	3 607 391	3 648 651
Príj.finančné operácie	25 149	54 422	3 056 016	98 039	3 185 500	3 500	3 500
Príjmy spolu:	2 874 736	3 161 302	7 591 310	3 475 508	7 905 514	3 610 891	3 652 151

Zdroj: Návrh rozpočtu na rok 2019 s výhľadom na roky 2020-2021

3.1.3. Príjmové finančné operácie

- Príjmové finančné operácie predstavujú v návrhu rozpočtu obce zapojenie vlastných príjmov z minulých rokov vo forme rezervného fondu skoro v celej sume 2 082 000,- Eur /je potrebné zvážiť účel na čo konkrétne/ a cudzích zdrojov – bankový úver v hodnote 1 100 000,- Eur a finančné zábezpeky na nájomné byty v hodnote 3 500,-. Finančnými operáciami obec dorovnáva rozdiely medzi bežnými a kapitálovými príjmami a výdavkami. Súčasťou príjmových finančných operácií bude zrejme aj zostatok z predchádzajúceho roka v ZŠsMŠ, ktorý ešte nie je známy a ktorý má právo rozpočtová organizácia čerpať do konca februára 2019 /zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy č. 523/2004 Z.z., § 26, odst. 3, bod/.

3.2. Výdavky rozpočtu

- Návrh rozpočtu celkových výdavkov na roky 2019-2021 má oproti očakávanej skutočnosti roku 2018 rastúci trend. Na rok 2019 obec plánuje ešte vyššie výdavky ako boli naplánované v roku 2018 v sume 7 905 514,- Eur. Rok 2018 bol plán 7 591 310,- Eur. V návrhu rozpočtu sa ráta s rastom bežných, aj kapitálových výdavkov a poklesom výdavkových finančných operácií oproti rozpočtu na rok 2018, a oproti očakávanej skutočnosti za rok 2018 obec plánuje rast všetkých výdavkov /bližšie aj tabuľka č.3/.

Tabuľka č.3 Bežné výdavky obce, vrátane výdavkov ZŠsMŠ za roky 2017-2020

Výdavky	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
BV obec	787 381	893 768	1 115 434	916 698	1 059 508	908 695	887 536
BV ZŠsMŠ	1 482 395	1 600 420	1 760 128	1 726 141	1 867 430	1 923 300	1 990 360
BV spolu	2 269 776	2 494 188	2 875 562	2 642 839	2 926 938	2 831 995	2 877 896
Kapitálové	131 835	64 299	4 601 670	172 843	4 879 587	277 000	5 000
Výd.FO	39469	30 404	114 078	25 440	98 989	149 488	149 752
Spolu:	2441080	2 588 891	7 591 310	2 841 122	7 905 514	3 258 483	3 032 648

Zdroj: Návrh rozpočtu na roky 2019-2021

3.2.1. Bežné výdavky rozpočtu

- Bežné výdavky majú prednosť pred kapitálovými výdavkami z dôvodu zabezpečenia chodu obce a jej zriadenej organizácie. Návrh rozpočtu počíta s výdavkami na zabezpečenie samosprávnych funkcií i na výkon funkcií prenesenej štátnej správy, s výdavkami spojenými so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce, nie vždy je však konkrétny.

3.2.1.1. Bežné výdavky obce /bez ZŠsMŠ/

- Celkové bežné výdavky obce za rok 2019 majú oproti schválenému rozpočtu na rok 2018 klesnúť o 55 926,- Eur a oproti očakávanej skutočnosti roku 2018 o 142 810,- Eur. Pokles je naplánovaný aj ďalšie roky, čo považujem za nereálne z dôvodu inflácie a tiež nezahrnutia mnohých očakávaných výdavkov, ktoré budú súvisieť s prevádzkou dokončených investícií, na ktoré sa v rozpočte zabudlo /prevádzka a zamestnanci komunitného centra, prevádzka novej čistiarne odpadových vôd, kanalizácie/.

- K nárastu bežných výdavkov obce najviac prispeli mzdové položky /mzdy, odmeny, odvody do poisťovní ZP, SP, doplnkové poistenie, sociálny fond/, ktoré sú rozdelené v rozpočte viackrát podľa funkčnej klasifikácie. V časti mzdy verejná správa narástli zo sumy 165.000,- Eur na 181.500,-, čo je viac o 16.500,- Eur pričom rásť majú iba mzdy uvedené v položke 611, t.j. tarifné platy a nie všetky zložky mzdy. V časti matrika, REGOB je nárast z 11 800 na 15 840,- Eur, čo je viac ako 10 % celkom.

- Z návrhu rozpočtu nie je jasné, s akým počtom zamestnancov sa v nasledujúcich rokoch ráta. Posledná predložená príloha organizačného poriadku už nie je aktuálna. Koncom roka 2019 boli prijatí viacerí noví zamestnanci, niektorí dali výpovede. Obec naďalej nemá vydaný žiaden odmeňovací poriadok zamestnancov, ktorý by zabezpečil spravodlivejší systém odmeňovania ako funguje dnes a zabránil tak odchodu odborných zamestnancov. V zmysle zákona o obecnom zriadení č. 36/1990 Zb. odmeňovací poriadok vydáva starosta obce, ktorý si túto povinnosť neplní už 4 roky a umožňuje tak nespravodlivé odmeňovanie zamestnancov. Od 1. 1. 2019 dochádza k zmene zákona o odmeňovaní zamestnancov vo verejnej správe, ktorý bude mať dopad najmä na rast tarifných plátov z dôvodu zmeny tabuliek a nového tarifného zaradenia zamestnancov, okrem obce aj pedagogických zamestnancov. Oproti roku 2018 dochádza v zmysle kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa verejnej správy na rok 2019 k nárastu tarifných plátov zamestnancov/položka 611/ /nie funkčných plátov/ vo verejnej správe o 10,0 %. Z návrhu rozpočtu sa nedá zistiť suma určená na tarifné platy, ani počet zamestnancov, ktorých sa mzdové prostriedky týkajú navrhnuté pri jednotlivých mzdových výdavkoch rozložených podľa funkčnej klasifikácie.

- Pozornosť je potrebné venovať výdavkom na personálny audit v roku 2019, ktoré sa plánujú v sume 5 000,- Eur. Tieto výdavky považujem za zbytočné. V roku 2018 bola vykonaná kontrola prác niektorých pracovníkov s pracovnou náplňou, kde neboli poskytnuté údaje HK, namiesto toho sa plánujú ďalšie výdavky.

- Za nesprávne zatriedenie do výdavkov verejnej správy považujem výdavky na vydanie knihy, ktoré patria do výdavkov funkčnej klasifikácie 0830 vysielačie a vydavateľské služby. Oproti pôvodnému rozpočtu na vydanie knihy v sume 8 500,- Eur, z toho 4 500 v roku 2018 a 4 000,- eur v roku 2019, návrh rozpočtu na rok 2019 predstavuje po 1 000,- Eurom vyčerpaní výdavkov v roku 2018 s ďalšími výdavkami v sume 23 750,- Eur, čím sa vydanie knihy značne predražuje.

- V roku 2019 dochádza k značnému navýšeniu výdavkov aj na externý manažment – v sume 15.000,- Eur, v roku 2018 nárast z 5 000,- Eur na 12 000,- Eur.

Stanovisko HK k návrhu rozpočtu 2019-2021

Tabuľka č.4 Bežné výdavky obce podľa funkčnej klasifikácie

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
0111 výd. ver. správy	451 376	453 044	385 816	394 819	444 917	399 143	398 098
0112 fin. a rozpočt.obl.	13 370	15 780	18 476	18 776	20 040	20 040	20 040
0133Matrika+REGOB	13 463	14 846	17 598	17 598+50	21 940+31	21 940	21 940
0160 Voľby				3 270			
0170Transa ver. dlhu	5 418	5 174	4 912	4912	4 613	4 365	4 100
0320 Pož. ochrana	5 225	6 600	75 030	10 880	10 500	9 500	9 500
0443Stav. úrad,živ.pro stredie	13 115	12 537	16 644	16 644	17 720	17 720	17 720
0451 Cestná doprava	1 843	3 862	22 500	25 100	7 000	5 000	4 500
0510Nakl. s odpadmi	57 362	59 728	153 385	65 300	67 500	66 600	66 700
0520 Nakl. s odp.vodam	32 214	60 999	39 095	36 868	59 507	33 130	32 130
0560 Ver. zeleň	6 822	9 730	10 850	15 500	11 000	9 150	9 100
0620 MOS a podp.reg.a miest. zam.	40 478	50 960	37 296	38 646	68 665	0	0
0630Zásob. vodou	398	6 510	10 929	10 929	11 351	10 902	10 903
0640 Ver. osvetlenie	7 810	6 178	6 800	7 800	8 600	8 600	8 600
0660 Správa bytov	8 672	27 765	9 500	8 700	4 000	4 000	4 100
0760 Zdrav. stredisko	6 217	5 117	9 400	5 550	8 650	5 800	5 800
0810 Rekr. a šport. služby	4 581	5 782	4 800	6 650	5 700	5 700	8 850
08209 Ost. kult. služby	5 175	4 807	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
0830Vys. a vyd. služby	0	2 207	2 500	1 000	2 500	2 500	1 500

Zdroj: Návrh rozpočtu na roky 2019-2021

- Za nesprávne považujem plánovanie a vykazovanie výdavkov na matriku a REGOB v oveľa vyššej sume ako obec dostáva dotáciu na danú činnosť, čo je prenesený výkon zo štátu na obce a štát má zabezpečiť jeho financovanie. Výdavky spolu sú naplánované v sume 21 940,- Eur na všetky roky, pričom dotácia od štátu je na matriku v sume 7 700,- Eur, na hlásenie občanov a registra obyvateľstva 1 500,- Eur a register adries 50,- Eur. Spolu 9.250,- Eur. Za nesprávne tiež považujem plánovanie dotácií okrem tarifného platu aj na ostatné zložky mzdy, hoci dotácia nepostačuje ani na tarifný plat. Je potrebné ujasniť si organizačnú štruktúru zamestnancov a pracovný čas prispôbiť výške dotácii. Obec má konať efektívne a hospodárne všade. Nemôže poskytovať služby a nemať ich kryté výdavkami, najmä prenesený výkon štátnej správy.

- V návrhu rozpočtu opäť vôbec nie sú riešené výdavky /ani príjmy/ týkajú sa volieb, ktoré prebehli v minulosti, okrem očakávanej skutočnosti roku 2018, a tie, ktoré majú byť v roku 2019 - prezidentské voľby 2 kolá i voľby do orgánov EÚ a v roku 2020 voľby do NRSR.

- V návrhu rozpočtu chýbajú bežné výdavky spojené so splácaním úrokov nového úveru, ktoré môžu byť dosť vysoké vzhľadom na výšku úveru 1 100 000,- Eur, ktorý obec plánuje čerpať už v roku 2019.

- V časti návrhu, funkčná klasifikácia 0320 požiarna ochrana, odporúčam zvážiť výdavky na interiérové vybavenie vzhľadom na situáciu, že budova bude po rekonštrukcii a nie sú v najbližších troch rokoch naplánované žiadne výdavky.

- V časti návrhu týkajúcej sa stavebného úradu – funkčná klasifikácia 0443 sú výdavky naplánované na roky 2019-2020 v sume 17.720,- Eur. Činnosť stavebného úradu, i oblasť životného prostredia je prenesený výkon štátnej správy v zmysle zákona č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce, na ktorý obec dostáva dotáciu. Podľa návrhu príjmov sa ráta s dotáciou na stavebný úrad, cestnú dopravu v sume 5.000,- Eur ročne a 410,- Eur na životné prostredie. Podľa § 5, odst. 1 zákona o obecnom zriadení č. 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov, na obec možno zákonom preniesť niektoré úlohy štátnej správy, ak je ich plnenie týmto spôsobom racionálnejšie a efektívnejšie. S prenesením úloh na obec štát poskytne obci potrebné finančné a iné materiálne prostriedky. Podobne ako pri matrike považujem naplánované výdavky za neefektívne a hospodárne naplánované na túto činnosť, keďže plánovaná dotácia nepokryje ani 1/3 naplánovaných výdavkov.

- V časti návrhu funkčná klasifikácia 0520 nakladanie s odpadovými vodami sú v roku 2019 naplánované oveľa vyššie výdavky ako v roku 2018 – v sume 59 507,- Eur. Rok 2018 je očakávaná skutočnosť 36 868,- Eur. Nárast výdavkov súvisí s opätovnými výdavkami na údržbu ČOV v časti Jareček, kde už v roku 2017 prebehla údržba v sume 38 487,- Eur. Z návrhu rozpočtu nie je jasné, čo má byť hrazené z týchto výdavkov. Naplánovanie celkových výdavkov na túto činnosť obce na najbližšie roky považujem za nedostatočné z dôvodu prevádzkových nákladov novej ČOV, ktoré v rozpočte nie sú naplánované vôbec.

- Na zváženie sú výdavky na malé obecné služby a podporu regionálnej a miestnej zamestnanosti /funkčná klasifikácia 0620/, ktoré oproti schválenému rozpočtu na rok 2018 v sume 37 296,- Eur a očakávanej skutočnosti v sume 38 646,- Eur, sú naplánované na rok 2019 skoro v dvojnásobnej sume viac - 68 665,- Eur a v rokoch 2020 a 2021 vôbec. Na základe týchto údajov a údajov za predchádzajúce roky konštatujem nesprávny vývoj zamestnanosti v obci, keď namiesto odborných zamestnancov pribúdajú pomocní pracovníci, ktorých výkon je ťažko kontrolovateľný a s ich zamestnávaním pribúda práca odborným zamestnancom, ktorá sa už nedá zvládať, čoho dôsledok je preťaženosť stálych zamestnancov i pribúdajúca dlhodobá práceneschopnosť či odchod z dôvodu nedostatočného finančného ohodnotenia oproti týmto zamestnancom. V návrhu rozpočtu na roky 2018-2020 bola na túto

činnosť naplánovaná suma po všetky tri roky v čiastke 33 076,- Eur. Výdavky na túto činnosť sa plánujú so spoluúčasťou štátu. Podľa § 19, odst. 5 zákona č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy, subjekt verejnej správy nie je oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok a zaťažujú nasledujúce roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku. Na základe plánovaných výdavkov a zverejnených zmlúv sa dá predpokladať, že zmluvy už boli uzatvorené v rozpore so znením zákona uvedeného v predchádzajúcej vete.

- V súvislosti s výdavkami na správu bytov /funkčná klasifikácia 0660/ v návrhu rozpočtu chýba v príjmovej časti zapojenie príjmových finančných operácií z fondu prevádzky, opráv a údržby, ktorý je obec povinná vytvárať v zmysle zákona NR SR č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Obci dodnes chýba právny predpis na jeho čerpanie, hoci výdavky sa v rozpočte plánujú.

Tabuľka č.4 Bežné výdavky obce podľa funkčnej klasifikácie-pokr.

Funkčná klasifikácia	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
0840 Náb. služby a iné	1 430	1 991	2 500	2 100	2 500	2 350	2 400
0911 MŠ-inklúzia	0	0	0	0	23 350	19 800	0
0950 TSP+TP	0	24 077	80 856	75 856	81 856	81 856	81 856
10201 Opatr.slужba	1 121	504	25 400	4 800	26 500	26 500	26 500
10405 Ďalšie dávky soc.zab.	88 548	96 900	150 596	121 469	123 599	123 599	122 699
10703 Ďalšie soc.slуж.	17 745	18 671	24 500	17 500	21 500	24 500	24 500

Zdroj: Návrh rozpočtu na roky 2019-2021

- Medzi bežné výdavky obce pribudla nová skupina výdavkov na materskú škôlku-inklúzia, funkčná klasifikácia 0911, ktoré z dôvodu právnej subjektivity základnej školy, ktorej súčasťou je aj materská škola považujem za nesprávne zaradené a uzatvorenie zmluvy za zásah do právnej subjektivity rozpočtovej organizácie. Výdavky sú naplánované na mzdy a odvody spolu, bez správneho začlenenia na roky 2019 v sume 23 350,- Eur a na rok 2020 v sume 19 800,- Eur, čo je rovnaká suma, ako sa plánujú príjmy, ktoré majú byť vo forme refundácie výdavkov. Plán príjmov je z toho dôvodu nereálny. Vzhľadom k tomu, že zamestnávanie zamestnancov prináša zo sebou aj ďalšie výdavky ako je tvorba sociálneho fondu, školenia, BOZP, stravné, cestovné a pod., považujem takto naplánované výdavky za nedostatočné a uzatvorenie zmluvy bez vedomia obecného zastupiteľstva za prekročenie právomoci starostu obce. Zamestnávanie špeciálneho pedagóga a jeho asistenta v materskej škôlke, ktorá nemá ani jedno dieťa vyžadujúce špeciálny prístup je neefektívny a zbytočný krok zaťažujúci rozpočet obec, ako aj zamestnancov obce na 2 roky dopredu.

3.2.1.2. Bežné výdavky ZŠsMŠ Markušovce

- Podobne ako v predchádzajúcich rokoch aj v rokoch 2019-2021 bežné výdavky Základnej školy s materskou školou sú vyššie ako bežné výdavky obce /viď tab. č.3/ a majú rastúci trend. V návrhu rozpočtu obce sú bežné výdavky týkajúce sa rozpočtu ZŠsMŠ Markušovce vykazované väčšinou súhrne podľa zdroja príjmov. Najvyššie výdavky sú naplánované ako úhrada zo štátnych normatívnych zdrojov na prenesený výkon, t.j. prevádzku a chod základnej školy a čiastočne materskej školy. Podrobný rozpočet príjmov a výdavkov poskytuje rozpočet ZŠsMŠ Markušovce. **V návrhu rozpočtu na roky 2019-2021 chýbajú výdavky spojené s prevádzkou novej materskej škôlky, ktoré vzhľadom na originálnu kompetenciu, t.j. vlastné financovanie a plánovaný počet detí a zamestnancov, si budú vyžadovať značný obnos finančných prostriedkov najmä po výstavbe-rok 2020, 2021.**

- Z bežných výdavkov najvyššiu sumu predstavujú mzdové prostriedky, ktoré majú takisto rásť ako u ostatných zamestnancov verejnej správy minimálne vo výške 10 % tarifných plátov. Z návrhu rozpočtu ZŠsMŠ sa to nedá zistiť, keďže mzdy sú spolu s odvodmi v jednej sume. Podobne ako pri rozpočte obce aj k rozpočtu ZšsMŠ chýba bližší komentár k jednotlivým výdavkom. Z návrhu rozpočtu sa nedá zistiť, či súčasťou mzdových prostriedkov sú aj výdavky súvisiace s poskytnutím rekreačných poukazov, ktorý sa vzťahuje aj na ZŠsMŠ ako právnickú osobu s počtom zamestnancov viac ako 49. Pre základnú školu by ich mal poskytnúť štát, výdavky originálnych kompetencií je povinná platiť obec.

Tabuľka č.5 Bežné výdavky ZšsMŠ týkajúce sa originálnych kompetencií-vývoj

Originálne kompetencie	Skutočnosť 2016	Skutočnosť 2017	Rozpočet 2018	Očakávaná sk. 2018	Rozpočet 2019	Rozpočet 2020	Rozpočet 2021
Materská škola	93 368	102329	107 720	105 300	110 420	110 115	113 115
Školský klub detí	17 228	15 030	16 485	16 485	19 700	20 700	21 700
Školská jedáleň	88 169	90 467	89 070	89 070	112 700	112 985	114 985
Spolu	198 765	207 826	213 275	210 855	242 820	243 800	249 800

Zdroj: Návrh rozpočtu ZšsMŠ na rok 2019-2021

- K rastu výdavkov podľa návrhu ZŠsMŠ Markušovce sa ráta aj u originálnych kompetencií /viď tab. č.5/. V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi najvyšší nárast výdavkov je pri školskej jedálni. Z návrhu rozpočtu ZšsMŠ vyplýva, že v roku 2019 sa ráta najmä s rastom mzdových výdavkov, výdavky na tovary, služby a platby jednotlivcom pri materskej škôlke aj školskom klube sú naplánované nižšie ako v predchádzajúcom roku.

3.2.2. Kapitálové výdavky rozpočtu

- Návrh na kapitálové výdavky ako aj iné výdavky neprešiel stavebnou, ani finančnou komisiou pred jeho zverejnením a schvaľovaním, pritom kapitálové výdavky majú v roku 2019 byť najvyššie – až v sume 4 879 587,- Eur. Pozornosť je potrebné venovať výdavkom na ČOV a kanalizáciu III. etapa, ktoré spolu s rok 2020 majú byť v sume 3 200 000,- Eur, pričom vysúťažená zazmluvnená suma v roku 2018 predstavujú sumu 2 268 281,34 Eur s DPH. 3. dodatkom k zmluve boli dohodnuté ďalšie práce navyše. Plánovanie financií viac o 931 718,66 Eur je viac ako nadštandardný výdaj.

- V návrhu rozpočtu na roky 2019-2021 chýbajú výdavky na rekonštrukciu ciest po vykonaných prácach v súvislosti s kanalizáciou v časti Baníckej ul., Pod Horou a možno aj inde.
- Návrh rozpočtu na rok 2019 obsahuje výdavky na nové projektové dokumentácie v celkovej sume 25 000,- Eur, suma 20 000,- eur v roku 2019 je bez konkrétneho účelu. V roku 2020 sú opäť plánované výdavky súvisiace s projektovou dokumentáciou protipodvodňových opatrení v sume 70 000,- Eur bez ďalších výdavkov na realizáciu.
- Súčasťou kapitálových výdavkov sú aj výdavky spojené s nákupom pozemkov po všetky 3 rozpočtované roky, v roku 2019 v sume 40 000,- Eur, v roku 2020 aj 2021 v sume 5 000,- Eur. O aké pozemky sa jedná, nie je z návrhu známe. V minulom roku boli navrhnuté tieto výdavky na výkup pozemkov v Jarečku, čo nebolo OZ schválené.
- Za nesprávne považujem zahrnutie sumy samostatných hnutel'ných vecí a súborov do rozpočtovej položky 717001 realizácia novej stavby – výstavba KC. Inventár, ani vybavenie nemôže byť súčasťou obstarávacej ceny stavby, pokiaľ nie je zabudované a teda ani rozpočtovej položky. Za nedostatočné považujem neplánovanie žiadnych výdavkov na zariadenie novej materskej škôlky. Pri výstavbe novej materskej škôlky je suma 674 120,- Eur naplánovaná z vlastných zdrojov /kód 41/ a zo štátnych iba v sume 235 000,- Eur. Nie je jasné, či je to fakt, alebo omyl. Vzhľadom na nové verejné obstarávanie týkajúce sa výstavby novej materskej škôlky, upozorňujem vedenie obce aj na zákon č. 596/2003 Z.z., § 18, odst. 3, podľa ktorého je zriaďovateľ povinný žiadať o zmenu v sieti školských zariadení do 31. marca kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa má zmena v sieti vykonať. Podľa odst. 6 rozhodnutie o zmenách v sieti predchádza aj zriadeniu elokovaného pracoviska. V žiadosti o nenávratný finančný príspevok v súvislosti s výstavbou novej MŠ bolo uvedené, že novostavba materskej školy v obci Markušovce bude detašovaným pracoviskom už existujúcej školy obce Markušovce. Chýba však k tomu uznesenie OZ. V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení o zriadení rozpočtových organizácii rozhoduje OZ. Včasné nahlásenie má vplyv na zdroje zo štátu – príspevok pre MŠ na školopovinné deti, strava detí v MŠ školopovinné detí.

3.2.3. Výdavkové finančné operácie

- Výdavkové finančné operácie predstavujú splátky cudzích zdrojov, ktoré už obec získala v minulosti. V rokoch 2019-2021 sa má splácať úver zo ŠFRB 3x8 b.j.- Eur, od roku 2020 je naplánovaná splátka aj druhého úveru, ktorý sa zatiaľ nečerpá. V roku 2019 obec ráta aj s vrátením zádržného realizátorovi investície Komunitné centrum v sume 32 234,- Eur. Obec plánuje aj s vrátením finančnej zábezpeky na nájomné byty, ktorá sa vracia v prípade zmeny nájomcov a vrátku príjmov od SABARU na likvidáciu skládky v prípade úspechu reštrukturalizácie. V prípade jej neúspechu finančné prostriedky sa stávajú zdrojom rezervného fondu a možno ich použiť iba na jeden účel – likvidáciu skládky, na ktorú bola rezerva firmou vytvorená.

Z Á V E R

- Rozpočet obce je základný nástroj finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom roku /rok 2019/ a v 2 rokoch nasledujúcich po ňom /roky 2020,2021/, ktorými sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet je plán, podľa ktorého sa má obec riadiť. Z toho dôvodu má byť postavený reálne vzhľadom na personálne a finančné možnosti obce, čo nie je. Na mnohé veci sa zabudlo, niektoré sa nadhodnotili.

Vzhľadom na predchádzajúce zistenia, aj napriek neskorému predloženiu návrhu rozpočtu na rok 2019 a roky 2020-2021, z dôvodu chýbajúceho prerokovania pred vyvesením v stavebnej a finančnej komisií a chýbajúceho komentára

odporúčam

obecnému zastupiteľstvu predložený návrh rozpočtu na rok 2019 a roky 2020, 2021 pred schválením prehodnotiť v daných komisiách a ujasniť si zámery a ciele, a tiež financie vo viacerých oblastiach.

Ing. Františka Šteinerová, hlavný kontrolór obce

V Markušovciach dňa 26. 12. 2018